

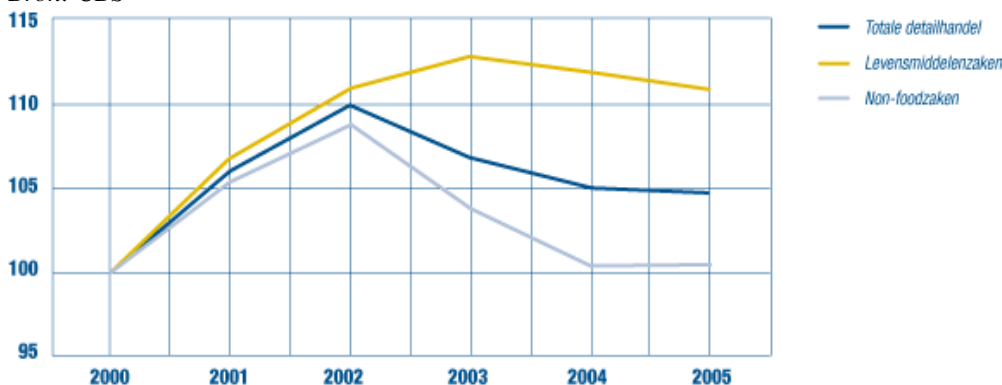
Factsheet Detailhandel 2005

Omzet

In 2005 zette de detailhandel volgens het CBS 0,3% minder om dan in 2004. Dat is het derde achtereenvolgende jaar dat de detailhandelsomzet is gedaald. Het voorgaande jaar was de daling echter groter. Toen kromp de omzet nog met 2,1%. Bovendien is de daling vorig jaar geheel tot stand gekomen in het eerste half jaar van 2005. In de tweede helft echter was de omzet gegroeid t.o.v. een jaar eerder. Dat was voor het eerst in negen kwartalen dat er een plus was; het tij is gekeerd.

Figuur 1. Omzetontwikkeling (2000 = 100)

Bron: CBS

Exploitatiegegevens

Tabel 1. Omzetcijfers en gemiddelde kengetallen, excl. BTW, 2005

Bron: CBS, raming EIM

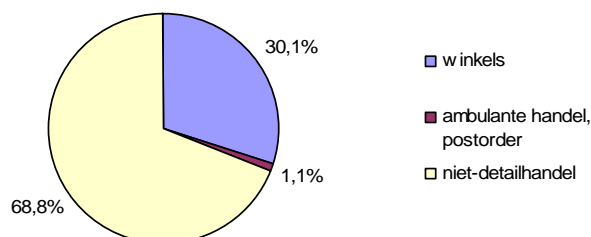
Omzetcijfers	
Omzet uit opbrengsten derden	€ 72,8 mld
Omzet uit opbrengsten consumenten	€ 70,2 mld
Omzet uit opbrengsten consumenten in de winkel	€ 65,1 mld

Omzetkengetallen (gemiddeld)	
Omzet per winkel	€ 948.000
Omzet in de winkel per m ² wvo	€ 2.700
Omzet per FTE	€ 221.000
Bruto winstmarge	34%
Omzetsnelheid	4,9

Consumptieve bestedingen

In 2005 is door consumenten in totaal € 229 miljard uitgegeven. Hiervan is bijna eenderde deel besteed in de Nederlandse detailhandelssector, namelijk € 71,4 miljard. De detailhandel is onder te verdelen in winkels en de ambulante handel & postorderbedrijven. Winkels namen 30% van alle bestedingen voor hun rekening (€ 69 miljard), de ambulante handel en postorderbedrijven iets meer dan 1%, wat neerkomt op €2,5 miljard. Zie ook het volgende figuur.

Figuur 2. Totale consumptieve bestedingen naar type verkoopkanaal, 2005
Bron: HBD Bestedingen & Marktaandeelen, bewerking HBD

Consumenten besteedden het meest – 59% van de totale detailhandelsbestedingen – aan duurzame goederen, zoals kledingartikelen, meubelen, audio- en video-apparatuur en hout en bouw materiaal. Vanzelfsprekend zijn dit eveneens niet-dagelijkse aankopen. Zie ook tabel 2.

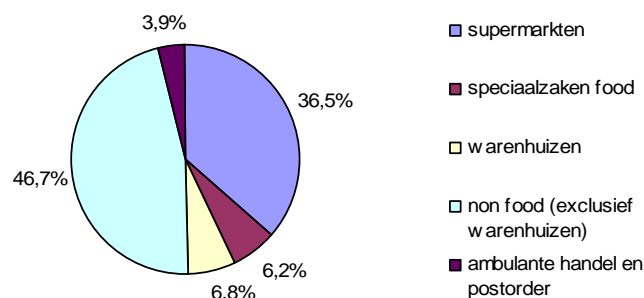
Tabel 2. Bestedingen van consumenten in de detailhandel (incl. BTW), 2005
Bron: HBD Bestedingen & Marktaandeelen, bewerking HBD

Consumptieve bestedingen in detailhandel			
TOTAAL		€ 71,4 mld	100%
waarvan:	levensmiddelen	€ 29,7 mld	42%
	duurzame goederen	€ 41,7 mld	59%
waarvan:	dagelijkse aankopen	€ 34,0 mld	48%
	niet-dagelijkse aankopen	€ 37,4 mld	52%

Marktaandeelen

De speciaalzaken in non-food zijn het grootste detailhandelskanaal. Bijna de helft van alle bestedingen kwam hier terecht (figuur 3). Warenhuizen, goed voor bijna 7% van de bestedingen, zijn hierin niet meegerekend.

Figuur 3. Marktaandeelen van de diverse detailhandelsverkoopkanalen, 2005
Bron: HBD Bestedingen & Marktaandeelen, bewerking HBD

Aantal ondernemingen en vestigingen, 2005

Bron: CBS, raming EIM

aantal ondernemingen: 75.848

aantal winkels: 76.722

Het aantal ondernemingen en vestigingen in de detailhandel is afhankelijk van de definitie die gehanteerd wordt. Het CBS gaat uit van de aantallen op basis van de hoofdactiviteit detailhandel; ondernemingen en vestigingen die zich volledig toeleggen op het verkopen van producten aan consumenten. Naast de door het CBS geregistreerde aantallen op hoofdactiviteit registreert het Centraal Registratie Kantoor (CRK) ook verkooppunten die detailhandel als nevenactiviteit hebben (zoals bijvoorbeeld boerderijen die kaas verkopen). Hiervan bestaan er in Nederland circa 35.000. Daarnaast zijn er 21.000 ambulante handelaren actief, die wel in de CRK- en niet in de CBS-cijfers zijn opgenomen.

Samenwerking

Van alle verkooppunten in Nederland behoort 58% tot de zogenaamde ongebonden zelfstandigen. De andere 42% werkt op de één of andere manier samen; als filiaal, franchisenemer, in- of verkooporganisatie. Omdat ook combinaties van samenwerkingsvormen voorkomen, is het lastig de winkels in deze categorieën onder te brengen.

Winkellocaties

Ruim de helft van alle verkooppunten is gevestigd in hoofdwinkelcentra. Hieronder vallen hoofdwinkelgebieden, binnensteden en kernverzorgende centra. Zie tabel 3.

Tabel 3. Verdeling naar winkelgebiedtype en gem. winkelvloeroppervlakte, 2005

Bron: *Locatus*

	Percentage winkels	Gemiddelde wvo in m ²
verspreide bewinkeling	26%	300
grootschalige concentratie	2%	1.307
ondersteunende winkelcentra	21%	161
Hoofdwinkelcentra	51%	176
Totaal	100%	229

De meeste winkels zijn gevestigd in Zuid-Holland; een vijfde deel bevindt zich in deze provincie. Op zich is dat niet verwonderlijk, omdat daar een vijfde van de totale bevolking woont. Rekening houdend met het inwonertal kent Zeeland de grootste winkeldichtheid. Daar is voor gemiddeld iedere 115 inwoners een winkel. In Flevoland zijn dat er twee keer zo veel. Ook gemeten naar winkelvloeroppervlakte heeft Zeeland het ruimste aanbod; voor elke m² wvo zijn bijna twee inwoners.

Factsheet Detailhandel 2005

Tabel 4. Verdeling winkels en winkelvloeroppervlakte naar provincie, 2005

Bron: *Locatus en CBS, bewerking HBD*

	Aantal verkooppunten	Wvo in m ²	Aantal inwoners per winkel	Aantal m ² wvo per inwoner
Drenthe	3.345	853.197	145	1,8
Flevoland	1.616	473.053	228	1,3
Friesland	4.854	1.106.372	132	1,7
Gelderland	13.243	3.188.661	149	1,6
Groningen	4.018	961.945	143	1,7
Limburg	8.250	1.943.670	137	1,7
Noord-Brabant	16.083	4.014.821	150	1,7
Noord-Holland	18.616	3.768.632	140	1,4
Overijssel	7.956	2.000.008	140	1,8
Utrecht	7.317	1.672.711	161	1,4
Zeeland	3.316	728.042	115	1,9
Zuid-Holland	22.614	4.720.473	153	1,4
Totaal	111.228	25.431.585	147	1,6

Van alle verkooppunten is ruim 20% gevestigd in de kleinste gemeenten (tot 10.000 inwoners). In deze gemeenten woont slechts 3% van de totale bevolking. Het aanbod van winkels en wvo is daar dus relatief zeer groot. Gemiddeld per twintig inwoners is er een winkel. Zie hiervoor de volgende tabel.

Tabel 5. Verdeling winkels en winkelvloeroppervlakte naar gemeentegrootte, 2005

Bron: *Locatus en CBS, bewerking HBD*

gemeentegrootte (aantal inwoners)	Aantal verkooppunten	Wvo in m ²	Aantal inwoners per winkel	Aantal m ² wvo per inwoner
< 10.000	23.612	4.858.865	22	9,3
10.000 tot 50.000	38.743	9.851.063	202	1,3
50.000 tot 100.000	16.218	4.207.448	176	1,5
100.000 tot 175.000	13.140	2.967.895	173	1,3
≥175.000	19.515	3.546.314	146	1,2
Totaal	111.228	25.431.585	147	1,6

Arbeidsmarkt

De detailhandel bood in 2004 werk aan 709.000 personen. Hiervan waren er 606.000 in dienst als werknemer en 103.000 werkzaam als ondernemer of meewerkend gezinslid. Supermarkten boden plaats aan de meeste werknemers met ruim tweehonderdduizend arbeidsplaatsen, gevolgd door kleding- en textielzaken (ruim 90.000) en winkels in educatie- en vrijetijdsartikelen en warenhuizen (eveneens 90.000).

Een uitgebreide beschrijving van de detailhandel is te vinden in het Jaarboek Detailhandel 2006, dat door het Hoofdbedrijfschap Detailhandel in juni 2006 is uitgebracht. Deze publicatie is te bestellen via www.hbd.nl.

Hieronder is een overzicht van de organisaties die zich bezighouden met de sociaal-economisch belangenbehartiging in de detailhandel.

Ondernemersorganisaties

Koninklijke Vereniging MKB-Nederland
Brassersplein 1
Postbus 5096, 2600 GB Delft
T 015 219 12 12
F 015 219 14 14
E info@mkb.nl
I www.mkb.nl

Raad Nederlandse Detailhandel (RND)
Overgoo II
Postbus 182, 2260 AD Leidschendam
T 070 444 25 87
F 070 317 50 46
E info@raadndh.nl
I www.rndweb.nl

PlatformDetailhandel.nl
Postbus 262, 2260 AG Leidschendam
T 070 337 62 22
F 070 327 87 97
E info@platformdetailhandel.nl
I www.platformdetailhandel.nl

Centrale Vereniging voor de Ambulante
Handel (CVAH)
Stevinweg 2
Postbus 47, 3890 AA Zeewolde
T 036 540 99 45
F 036 540 97 19
E cvah@cvah.nl
I www.cvah.nl

Werknemersorganisaties

FNV Bondgenoten
Varrolaan 100
Postbus 9208, 3506 GE Utrecht
T 030 273 82 22
F 030 273 82 25
E info@bg.fnv.nl
I www.bondgenoten.fnv.nl

CNV Dienstenbond
Polarisavenue 175
Postbus 3135, 2130 KC Hoofddorp
T 023 565 10 52
F 023 565 01 50
E cnvdienstenbond@cnvdibo.nl
I www.cnvdienstenbond.nl

Publiekrechtelijke organisatie

Hoofdbedrijfschap Detailhandel
(HBD)
Nieuwe Parklaan 72-74
Postbus 90703, 2509 LS Den Haag
T 070 338 56 00
F 070 338 57 11
E info@hbd.nl
I www.hbd.nl

Sectorafbakening

De sector detailhandel staat bij het CBS geregistreerd onder de SBI-code 52 (detailhandel en reparatie van consumentenartikelen, exclusief auto's, motorfietsen en motorbrandstoffen). Tot de detailhandel wordt gerekend de verkoop van niet-zelfvervaardigde goederen, zowel nieuw als tweedehands, aan consumenten. De volgende detailhandelsvormen worden onderscheiden:

- winkelverkoop (SBI 521-525);
- postorderverkoop, telefonische verkoop, verkoop via radio en televisie, verkoop via internet (SBI 5261);
- markthandel (SBI 5262);
- colportage, verkoop via huisparty's (SBI 5263.1);
- straathandel (SBI 5263.2);
- automatenverkoop, verkoop vanuit woonhuis, magazijn, werkplaats, en tussenpersonen / bemiddeling in de detailhandel (SBI 5263.3).